

DEEL 1

De ervaring spreekt, daar is niets mis mee. Ook in het onderwijs moet het zo zijn.

'Hoogopgeleid' is een begrip dat niet in het geheel toepasbaar is op een HBO. Eerder zou ik zeggen 'Breedopgeleid'. Professionele Persoonlijke Ontwikkeling, Stages, Competenties, vakdidactiek, onderwijskunde en dan ook nog wat vakinhoud. Allemaal netjes verpakt in een pakketje van ongeveer 12 contacturen per week. Althans zo is het in het eerste jaar. Per jaar lopen de contacturen terug met ongeveer 15 procent.

Evident aan deze ontwikkeling is natuurlijke het beperkte aanbod aan vakinhoud. Aan de andere kant heb je een zeer goed opgeleide praktijkdocent, die voordat hij zelfstandig voor de klas moet staan al bepaalde kneepjes uitstekend onder de knie heeft. Een academisch opgeleide docent mist dit. Echter bezit deze dankzij zijn opleiding een grotere rugzak met kennis. Vaardigheden leert hij in de praktijk met vallen en opstaan.

Stage en praktijkervaring opdoen zorgt voor goed opgeleide vaardige leraren, die de kennis in de praktijk moeten leren. Door lessen te geven leert hij zelf ook de stof. En wordt zodoende alsmear beter. Hij bewandelt als het ware de omgekeerde weg.

Om dieper naar de gegeven vakken te kijken bij een lerarenopleiding voor geschiedenis zal ik even een opsomming van de vakken geven die ik ooit gehad heb.

DEEL 2

Eerste jaar:

Inleiding in de geschiedenis

Oudheid

Nieuwe tijd

Nieuwste tijd

PPO (Professionele Persoonlijke Ontwikkeling)

Multiculturele samenleving.

Onderwijskunde

Vakdidactiek

Eén week archiefonderzoek in Utrecht/Maastricht

Stage (drie maanden, één dag in de week)

Tweede jaar:

Middeleeuwen

19e en 20e eeuw

Ideologieën

Midden Oosten

PPO

Onderwijskunde

Vakdidactiek

Stage (half jaar, twee dagen in de week)

Wat projecten (internationalisering, omgaan met verschillen etc.)

Derde jaar:

De Renaissance

Azië

Theorie der Geschiedenis
PPO
Onderwijskunde
Vakdidactiek
Stage (half jaar, twee dagen in de week)
Studiereis naar Florence en Toscane
Daarnaast keuze voor minor(bijvak of leerlingbegeleiding) of major (universiteitstraject)

Vierde jaar:

Vraagsturing (student bepaald zelf wat hij doet, in de major reeds vastgelegd door universiteit.)
Minor/majordeel
LIO (leraar in opleiding) half jaar.
PPO

Duidelijk is de expliciete rol te zien wat betreft de vakken die gaan over het beroep 'de leraar'. Deze hebben de overhand.

Om even verder toe te spitsen op het onderdeel major moeten we vooral kijken naar de rol van HBO en de universiteiten. Het beste kun je dit vergelijken met de universitaire vakken die zowel het HBO als de universiteit geeft. Hieruit zou je uiteindelijk een conclusie kunnen trekken of deze beiden gelijkwaardige eerstegraads docenten opleiden.

DEEL 3

Lettende op de vakken; Theorie der Geschiedenis, Historiografie en Filosofie. Vakken die zowel de universiteit als de Hogeschool aanbieden, zijn weinig verschillen te merken. De eerste twee genoemde vakken werden op de Hogeschool zelfs gegeven door een Doctor. Op de universiteit ook, maar daar wandelde ook colleges van een doctorandus tussendoor. Deze ging promoveren over dat onderwerp, hij was helaas al elf jaar daarmee bezig.

Ik kan nu wel heel wat inhoudelijke zaken gaan schrijven over colleges, inhoud, boekenlijsten etcetera. Maar dat doe ik niet, ze zijn namelijk bijna gelijkwaardig. Het enige wat ik wel wil opmerken is dat bij de universiteit, voor de opleiding eerstegraads docent, de werkdruk wel een stapje hoger ligt. Meer literatuur, prikkelende vraagstukken. Verder is er geen verschil.

Ik ben van mening dat een 'breed opgeleide' docent die via HBO en universiteit zowel zijn eerste als tweedegraads bevoegdheid haalt, en hier zes jaar over doet –vier jaar bachelor en twee jaar master- niet per definitie een slechtere docent is. Eerder een betere docent met wat minder vakkennis. Al moet dat laatste wel heel gemarginaliseerd worden. Deze heeft namelijk wel tweeënehalf jaar een academische opleiding gevolgd. Is 'hoogopgeleid' in de praktijk en middelmatig in de inhoud tijdens zijn HBO tijd.

Concluderend leveren Hogescholen goede praktijkervaren tweedegraads leraren af. Wanneer in samenwerking met de universiteit worden het academisch vaardige praktijkervaren eerstegraads docenten. De eerstgenoemde is 'breed opgeleid'. De laatst genoemde 'hoogopgeleid'.

Historia vitae magistra

